Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Diana Tricolici
Dosarul nr. 2rc-293/24
2-24073709-02-2rc-26092024

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

6 martie 2025

în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ruxanda Pulbere
Judecători: Roman Pascari şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către avocatul Grecu Diana în interesele Societății cu Răspundere Limitată ''Renvalcom", împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 august 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată ''Renvalcom" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Doi Frați Aga", solicitând încasarea datoriei pentru locațiunea spațiului nelocativ și a penalităților în sumă de 90 460,77 lei, a taxei de stat în mărime de 2 713,82 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului.

La data de 03 iulie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată ''Renvalcom" a sesizat instanța cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Doi Frați Aga", solicitând încasarea datoriei pentru locațiunea spațiului nelocativ și a penalităților în sumă de 90 460,77 lei, a taxei de stat în mărime de 2 713,82 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Prin încheierea din 12 iulie 2024 cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs, neajunsurile fiind înlăturate prin cererea din 26 iulie 2024, ceea ce a generat acceptarea spre examinare a cererii în procedura cererilor cu valoare redusă prin încheierea din 05 august 2024.

Concomitent, la depunerea acțiunii reclamanta SRL ''Renvalcom" a solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor și conturilor bancare ale SRL "Doi Frați

Aga”, în limita valorii acțiunii, până la examinarea cauzei în fond.

În motivarea acesteia a indicat că este necesară aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului în limita valorii acțiunii asupra mijloacelor bănești aflate pe conturile bancare și asupra bunurilor mobile și imobile ale pârâtului, deoarece apare o bănuială rezonabilă că pârâtul va efectua acțiunile în scopul nerestituirii și în viitor a sumelor stabilite printr-o eventuală hotărâre judecătorească. A menționat că neîntreprinderea măsurilor de asigurare a acțiunii, poate duce la imposibilitatea executării hotărârii, în cazul admiterii acțiunii.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 august 2024, cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de către reclamantul de Societatea cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 16 septembrie 2024, avocatul Grecu Diana în interesele Societății cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”, a declarat recurs, solicitînd instanței admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care demersul privind asigurarea acțiunii să fie admis în sensul declarat.

Argumentele părților.

În motivarea cererii de recurs, reprezentantul recurentului, a indicat că, încheierea judecătorului primei instanțe este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

De asemenea a invocat motivele indicate și în cererea de asigurare a acțiunii înaintată în instanța de fond și anume că pârâtul/intimat nu a venit cu nici o reacție la cererea prealabilă înaintată de reclamant și nu a recuperat benevol datoria acumulată.

Consideră că din cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la aceasta apare o bănuială rezonabilă că pîrîtul/intimatul va efectua toate acțiunile în scopul nerestituirii și în viitor a sumelor stabilte printr-o eventuală hotărîre judecătorească.

Specifică partea recurentă că, pîrîtul/intimatul nici într-un termen rezonabil și nici pînă în prezent, nu și-a îndeplinit obligația, nu a achitat suma de 90 460,77 lei MD.

Susține partea recurentă că, intimatul cu rea credință a beneficiat de serviciile prestate (locatiune) de recurent/reclamant și refuză să-și îndeplinească obligațiile. Or, existența unei datorii, acumularea restanțelor la plata chiriei, indiferența Locatarei, sunt motive principale ca instanța de judecată să asigure executarea obligațiilor contractuale invocate în cererea de chemare în judecată, în caz contrar, se crează premise clare de acțiune a intimatei cu rea-credință.

La fel, a indicat că riscul iminent privind înstrăinarea bunurilor și/sau a mijloacelor bănești, se confirmă prin faptul că intimații continuă să ignore recurenta, în partea ce ține de achitarea datoriei. în cazul de față, nu există niciun dubiu că achitarea benevolă a datoriei de către intimată este imposibil de realizat, fără examinarea situației litigioase în instanța de judecată. în cazul în care intimata nu a restituit benevol datoria, pînă la momentul de față, considerăm că ar fi imposibilă executarea unei eventuale hotărîri de obligare a acestora la restituirea mijloacelor bănești fără a fi aplicată măsura de asigurare a acțiunii.

Prin urmare, este necesară aplicarea sechestrului în limita valorii acțiunii pe bunurile mobile și imobile ale intimatei, pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare, pentru a evita situația în care actul judecătoresc rămîne doar pronunțat, fără a avea o executare efectivă.

A mai reiterat partea recurentă că, potrivit pct 6 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 32 din 24.10.2003 se atenționează instanțele judecătorești asupra faptului că, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare aste dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărîri.

De asemenea a făcut referire la, prectica CEDO, procesul civil este privit ca un totîntreg, inclusiv la etapa de executare a unei hotărîri judecătorești. Aplicarea măsurilor de asigurare are o importanță deosebită, deoarece măsura asiguratorie, găsind reglementare în legislația națională, indicată și în prevederile practicii CEDO, constituie o premisă a unui proces echitabil. Or, ultimul principiu implică nu numai ca hotărîrea să fie pronunțată într-un termen rezonabil, dar și ca aceasta, să poată face obiectul unei executări efective în avantajul părții care a solicitat-o.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile, calculat de la data comunicării încheierii

După cum s-a indicat anterior, avocatul Grecu Diana în interesele Societății cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”, a declarat recurs la 16 septembrie 2024, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 05 august 2024, însă din materialele cauzei nu este clar la ce dată partea recurentă a recepționat copia încheierii contestate. Astfel, Colegiul atestă recursul ca fiind declarat în termen.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

După cum s-a indicat, la data de 03 iulie 2024, reclamantul Societatea cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom” a sesizat instanța cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Doi Frați Aga”, solicitând încasarea datoriei pentru locațiunea spațiului nelocativ și a penalităților în sumă de 90 460,77 lei, a taxei de stat în mărime de 2 713,82 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, Societatea cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom” în conformitate cu art. 174-175 Cod de procedură civilă a solicitat asigurarea acțiunii, până la examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 august 2024, cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de către reclamantul de Societatea cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea soluției sale instanța de fond a indicat, că cererea depusă cu privire la aplicarea sechestrului, nu se încadrează în temeiul articolelor 174-175 din Codul de procedură civilă. Or, la caz, s-au înaintat cerinţe de asigurare fără a justifica existenţa eventualelor dificultăţi judecătoreşti sau a faptului că neaplicarea acestora ar face imposibilă executarea actului judecătoresc final, or măsura asiguratorie, în limita valorii acesteia, bunurile ale pîrîtei, nu corespunde scopului asigurării acţiunii prevăzute de art. 174 CPC.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, de respingere a cerinței privind aplicarea măsurilor de asigurare, la data de 16 septembrie 2024, avocatul Grecu Diana în interesele Societății cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”, a declarat recurs, solicitînd instanței admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care demersul privind asigurarea acțiunii să fie admis în sensul declarat.

Colegiul atestă despre corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță. Or, după cum a fost indicat anterior, conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 118 coroborat cu art. 121 Cod de procedură civilă, obiectul probațiunii admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii se referă la justificarea de o manieră obiectivă a faptului, că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de partea interesată ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

La capitolul respectiv Colegiul accentuează, că unicul motiv pentru care pot fi aplicate măsurile de asigurare a acțiunii este riscul de a nu fi executată eventuala hotărâre judecătorească pronunțată la acțiunea înaintată de partea reclamantă.

În circumstanțele descrise Colegiul atestă, că instanța de fond corect a concluzionat despre netemeinicia cererii privind asigurarea acțiunii, deoarece lipsesc dovezi care să demonstreze riscul neexecutării eventualei hotărâri judecătorești.

La fel Colegiul stabilește, că reclamantul nu au demonstrat necesitatea aplicării măsurii de asigurare a acțiunii, deoarece nu au prezentat nici o probă, care să demonstreze riscul de a nu fi executată eventual hotărâre judecătorească privind obligarea pârâtei la repararea prejudiciului cauzat reclamantului.

Mai mult, Colegiul relevă că reprezentantul recurentului în susținerea și motivarea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii a făcut doar referire la normele procedurale ce reglementează situația și la motivele de fapt și temeiurile de drept care se referă la temeinicia acțiunii, dar nu la necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii.

Colegiul în acest sens reține, că potrivit jurisprudenței de principiu a CtEDO, caracterul efectiv al hotărârilor judecătorești presupune nu numai dreptul părților de a-și prezenta argumentele, ci și dreptul acestora de a fi într-adevăr „ascultate", instanțele de judecată având în consecință obligația de a proceda la o examinare efectivă a susținerilor părților, fiind obligatorie motivarea corespunzătoare a hotărârilor judecătorești. Astfel, un argument al cărui influență poate fi decisivă pentru soluția în speță, necesită „un răspuns specific și explicit" (*Ruiz Torija și Hiro Balani vs Spania, 09/12/1994, Higgins vs Franța 19/02/1998)*.

În speță, Colegiul reține că instanța de fond a avut obligația pozitivă desprinsă *inter alia* din art. 6 CEDO, de a justifica de o manieră obiectivă faptul întrunirii în circumstanțele speței a condițiilor în care legea procesual civilă, admite aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii și anume a faptul că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de intimatul-reclamant ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În același context Colegiul reiterează, că potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale, motiv din care în virtutea prezumției legale care operează în favoarea recurentului și care nu pot fi deturnate de o manieră arbitrară în afara unui proces judiciare conform standardelor de echitate stabilit de lege, *„buna credință"* și prezumția nevinovăției până la proba contrarie în acțiunile civile, operează în favoarea recurentului. Or, simplu fapt de inițiere a acțiunii civile împotriva intimatului, nu justifică imposibilitatea executării eventualei hotărâri judiciare sau *„rea credința"* acestuia, prezumția bunei credințe operând până la proba contrarie.

În același context Colegiul reține, că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legislația națională, trebuie să indice cu o claritate rezonabilă, scopul şi modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminentei dreptului într-o societate democratică *(hot. CC nr. 26 din 23.11.2010, hot. CC 12 din 14/05/2015)*. Or, într-un stat democratic de drept protejarea şi promovarea drepturilor şi libertăţilor omului, constituie un principiu fundamental, deziderat suprem *(hot. CC nr. 241/29 din 27.12.2004)*.

Raportând principiile constituționale redate, la circumstanțele speței, Colegiul reține că aprecierea subiectivă a riscului imposibilității executării eventualei hotărâri judecătorești, în lipsa unor argumente clare și obiectiv justificate, reprezintă o modalitate defectuoasă de înfăptuire a justiției contrară principiului constituțional al legalității în sensul definit de Curtea Constituțională, *„latitudinea judecătorului”* trebuie să fie determinată de o motivație obiectiv justificată, judecătorul având obligația legală, desprinsă din exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, nu doar de a „cita” prevederile legale și principiile de judecare aplicabile speței, dar de a indica circumstanțele concrete care justifică aplicabilitatea acestora, unei spețe concrete.

Principiul legalității are drept consecință obligativitatea respectării legilor, inclusiv de către forul legislativ suprem al statului, această exigență fiind impusă nu doar indivizilor sau persoanelor juridice, ci și autorităților și instituțiilor publice. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, este important ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost acordate (*hot. CC 22/2015),* instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens.

Astfel, raportând principiul constituțional expus anterior la motivația din încheierea contestată, Colegiul reține că scopul legal al măsurii asiguratorii, dispusă prin încheierea contestată, este definit la art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă și, în acest sens, deoarece prevederile procesual-civile au un caracter imperativ, nu pot fi supuse unor interpretări extinctive în defavoarea uneia dintre părți sau în sensul extinderii competenților legale atribuite instanței de judecată în materie de ingerință admisibilă în exercițiul unor drepturi garantate de CEDO, în speță, garantate de art. 1 Primul Protocol CEDO, în interesul justiției - asigurarea acțiunii.

Or, în încheierea contestată instanța indică corect și întemeiat, din perspectiva exigențelor de probațiune judiciară definite de legea procesual civilă, că simplu fapt al invocării neexecutării unor obligații echivalează cu rea credința pârâtului ar justifica *ipso factum* necesitatea ingerinței în exercițiul dreptului de proprietate, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii și exonerarea recurentei/reclamante de sarcina probațiunii în modul stabilit de legea procesual civilă.

Mai mult ca atît, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (4) Cod de procedură civilă, sunt degrevate de sarcina probațiunii doar faptele care, conform legii, sunt prezumate a fi stabilite, inversarea defectuoasă a prezumției negative de care beneficiază intimații până la pronunțarea unei hotărâri definitive, de către instanța de fond, nu poate fi admisă în calitate de motiv al ingerinței în exercițiul unui drept protejat de Convenției, în temeiul art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În același context, Colegiul ține să specifice că prima instanță, respingând cerința reclamantului privind instituirea măsurilor de asigurare a acțiunii, cum și motivarea soluției coroborate cu probele prezentate în acest sens, modul de derulare a raportului juridic și comportamentul fiecăreia din părțile litigante, a ținut cont de proporționalitatea și consecințele acestor măsuri în raport cu fiecare din părți și litigiul propriu zis.

Astfel, din considerente expuse, Colegiul ajunge la concluzia că încheierea contestată este întemeiată, justificarea admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii solicitată de reclamantul/recurent lipsind la moment. Or, materialele și probatoriul prezentat de ultimul sunt insuficiente pentru a concluziona pe marginea riscului invocat, în calitate de temei al aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, iar situația constatată de instanța de fond și de recurs la examinarea pricinii indică la o altă stare de fapt, decât cea pretinsă de recurent.

În acest sens Colegiul reiterează, că orice restrângere a dreptului de proprietate, poate avea loc doar dacă sunt întrunite exigențele regulii triplului test: limitarea să fie prevăzută de lege, protejează un interes legitim, să fie necesară într-o societate democratică (*Unistar Ventures GmbH contra Moldovei, cererea nr. 21151/04, hotărârea din 09 decembrie 2008; Baroul Partener-A contra Moldovei, cererea nr. 39815/07, hotărârea din 16 iulie 2009*). Or, Convenția vizează protejarea drepturilor de o manieră concretă și efectivă, orice limitări aduse dreptului protejat de art. 1 Primul Protocol din Convenție, devenit precar, inclusiv prin instituirea unor reglementări și/sau limitări, urmează a fi examinate din perspectiva privării dreptului de substanță (*cauza Sporrong și Lonnroth contra Suiediei din 23.09.1982 Marea Cameră*).

Colegiul reiterează, că potrivit cererii privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii și materialele dosarului, nu se regăsesc dovezi în sensul justificării existenței unui risc iminent de imposibilitate de executare a unei hotărâri judiciare, potrivit pretențiilor reclamantului. Or, simpla înaintare a cererii de chemare în judecată și existența pretențiilor față de pârât, invocate de reclamant și declararea că situația existentă ar putea influința iminența riscului de imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri pronunțată în prezenta cauză, nu pot constitui *in abstracto* temei de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, în sensul art. 174 Cod de procedură civilă.

Or, potrivit dispozițiilor art. art. 9, 22, 26 și 27 Cod de procedură civilă, instanța de judecată în procesul civil are un rol diriguitor în organizarea procesului conform exigențelor de contradictorialitate și disponibilitate în drepturi a participanților la proces, nefiind în drept de a interveni în favoarea uneia dintre părți în vederea exercitării în locul părții a sarcinii probațiunii sau propune mijloace de probă în susținerea cerințelor sale.

Mai mult, partea reclamantă nu a prezentat probe care să demonstreze existența riscului imposibilității punerii în executare a unei eventuale hotărârii judecătorești de admitere a acțiunii. Or, judecătorul nu este în drept să dispună asigurarea acțiunii doar reieșind din natura juridică, valoarea pretenţiilor reclamantului şi a înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată, existând astfel riscul de a prejudicia drepturile și interesele legitime ale părților, precum și de a se expune asupra fondului cauzei civile, împuterniciri de care judecătorul nu dispune la examinarea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii civile.

În acest context, se reiterează că, asigurarea acţiunii civile este o acţiune legală al cărei scop este asigurarea executării unei eventuale hotărârii judecătoreşti de admitere a acțiunii, fără a prejudicia interesele legitime ale părților în litigiu și respectiv, nu este admisibilă aplicarea arbitrară a măsurilor de asigurare a acțiunii, ținând cont de natura juridică și valoarea pretențiilor înaintate, în lipsa argumentelor întemeiate și a circumstanțelor obiective, a probelor pertinente care ar justifica asigurarea acțiunii.

Astfel, din considerentele expuse și în lipsa unor motive obiectiv justificate, privind existența unui risc iminent de imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri judecătorești privind admiterea pretențiilor reclamantului, în modul și forma expusă în cererea de chemare în judecată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 august 2024, prin care s-a respins solicitarea părții reclamante de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată, că instanța de fond corect și întemeiat a respins cerința reclamantei, de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de partea recurentă în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Grecu Diana în interesele Societății cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom”.

Se menține încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 august 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată ’’Renvalcom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Doi Frați Aga”, solicitând încasarea datoriei pentru locațiunea spațiului nelocativ și a penalităților în sumă de 90 460,77 lei, a taxei de stat în mărime de 2 713,82 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ruxanda Pulbere

Judecători: Roman Pascari

Ala Malîi